

Overtijd of serotiniteit

Op basis van de termijnecho is je uitgetelde datum vastgesteld. Slechts 5% van de vrouwen bevalt ook écht op die datum.

Wanneer je gezond bent, mag je bevallen tussen de 37 en 42 weken zwangerschap. Na die 42 weken ben je over tijd. Dit wordt ook **serotiniteit** genoemd. Vanaf 41 weken tot 42 weken spreken we van **naderende serotiniteit**. In deze folder lees je wat er gebeurt rond die tijd.

Bevallen na 40 weken is normaal

De normale periode om te bevallen is tussen 37 en 42 weken. Komt de baby eerder dan heet dat een premature geboorte. Prematuriteit brengt risico's mee omdat de baby nog niet rijp is om geboren te worden.

Ergens tussen 37 en 42 weken is de baby volgroeid en rijp. Het is niet altijd precies met 40 weken, het verschilt van baby tot baby. We weten nog steeds niet precies hoe een bevalling op gang komt. We weten wel dat de rijpheid van de baby hier een grote rol in speelt en dat de baby als het ware een seintje aan de moeder geeft dat de baarmoeder in actie mag komen.

De bevalling verloopt het vlotst en het veiligst voor moeder en kind als de baarmoeder rijp is voor de bevalling. Als na een gezonde zwangerschap de bevalling uit zich zelf begint is de kans op complicaties kleiner dan als een bevalling medisch wordt ingeleid. Voor een inleiding is bovendien een ziekenhuisopname nodig. Afwachten is dus meestal beter dan eerder ingrijpen.

Na 42 weken nemen de risico's voor de baby toe. We weten niet goed waarom een bevalling na 42 weken soms niet spontaan op gang komt. Slechts 3 % van alle vrouwen bevalt na 42 weken. Omdat de risico's na 42 weken toenemen is het beter om te bevalling op te wekken (inleiden).

Controle rond 41 weken

Rond 41 weken zwangerschap ga je op controle bij de verloskundige. Als je je goed voelt en het gaat ook goed met de baby is er niets aan de hand en kun je de bevalling gewoon afwachten. De verloskundige maakt een afspraak voor een of twee extra controle(s) in de laatste week van je zwangerschap.

Extra controle(s) tussen 41 en 42 weken met hartfilmpje baby

Tijdens de extra controle wordt een hartfilmpje van de baby gemaakt, een CTG: CardioTocoGram. Dit wordt gedaan om de conditie van de baby te beoordelen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een gespecialiseerde verloskundige, vaak is dit niet je eigen verloskundige. Ook wordt er met een echo gekeken naar de hoeveelheid vruchtwater en de groei van de baby.

Is alles goed, dan kan je de bevalling afwachten, in overleg met je eigen verloskundige. Soms wordt het hartfilmpje (CTG) na ongeveer 3 dagen herhaald, dan hoeft er geen echo gemaakt te worden. Ben je met 42 weken nog niet bevallen, dan draagt de

verloskundige je over aan de gynaecoloog in het ziekenhuis van jouw keuze. Daar wordt een afspraak gemaakt om de bevalling in te leiden.

Als het onderzoek daar aanleiding toe geeft, wordt je eerder verwezen naar het ziekenhuis. Meestal wordt je dan eerder ingeleid.

Een CTG, hoe gaat dat?

Je krijgt twee banden om de buik waaraan een apparaatje zit. Je hoort de hartslag van de baby en ook worden er samentrekkingen van de baarmoeder opgemeten. Jouw eigen hartslag wordt geregistreerd via een sensor op vinger of oor. Op een computer wordt via een draadloze verbinding een registratie gemaakt. Meestal duurt het CTG-onderzoek een half uur, soms is het nodig om langer te registreren. De echo duurt ongeveer 15 minuten.

Hoe effectief is een CTG?

Het uitvoeren van een CTG in combinatie met echoscopie is een algemeen toegepaste handeling bij naderende serotiniteit. De effectiviteit hiervan bij een laagrisicozwangerschap is niet aangetoond in wetenschappelijk onderzoek. Evenmin is bekend of afwachten zónder dit onderzoek minder veilig is. Je kunt je daarom afvragen waarom dit onderzoek wordt aangeboden. Wij bieden dit aan omdat het een algemeen toegepast en aanvaard onderzoek is, zowel in Nederland als daarbuiten.

Strippen

De verloskundige kan je 'strippen' om de kans op bevallen te vergroten. Eerst voelt ze via inwendig onderzoek of de baarmoedermond al soepel is en of er al ontsluiting is. Als dat zo is dan kan je gestript worden. Bij het strippen wordt de baarmoedermond gemasseerd en woelt de verloskundige met haar vingers de vliezen van de baarmoedermond los. Hierbij komen hormonen vrij (prostaglandines) die nodig zijn om de bevalling op gang te brengen. Sommige vrouwen vinden het strippen vervelend. Andere vrouwen voelen er niet veel van. Door het strippen versnelt de rijping van de baarmoedermond. Als het strippen het gewenste effect heeft, krijg je binnen 20 uur weeën. Sommige vrouwen krijgen van strippen (meer) voorweën zonder dat de bevalling door zet. De verloskundige kan je nog een tweede keer strippen als het de eerste keer geen effect had.

Vliezen breken

Ook kan je verloskundige voorstellen om de vliezen te breken als je bijna 42 weken bent, en het niet je eerste kindje is. Of dit voor jou een mogelijkheid is zal de verloskundigen met jou bespreken na een inwendig onderzoek. Als de bevalling na het breken van de vliezen niet uit zichzelf op gang komt ga je naar het ziekenhuis voor het opwekken van de weeën.

Inleiden

Als je overtijd bent, kan je worden ingeleid, de bevalling wordt dan kunstmatig opgewekt. Je wordt ingeleid als je langer zwanger bent dan 42 weken of als het niet goed gaat met jou of je baby. Je verloskundige verwijst je dan door naar de gynaecoloog. Dit betekent dat je in het ziekenhuis moet bevallen met een medische indicatie.

Er zijn verschillende manieren om een bevalling op te wekken (inleiding). Voor welke methode van inleiden wordt gekozen ligt aan hoe rijp de baarmoedermond is en ook de hoeveelste bevalling dit voor jou is.

* Als de baarmoedermond nog helemaal niet rijp is, dan wordt de inleiding gestart door vaginale tabletten of een ballonkatheter (een ballonnetje dat wordt opgeblazen in je baarmoedermond). Vaak komen daarna de weeën vanzelf op gang maar soms heb je nog een infuus nodig met weeënopwekkers.

* Als de baarmoedermond rijper is, is er sprake van ontsluiting (je hebt dan 1-2 centimeter), dan wordt de inleiding gestart door het kunstmatig breken van de vliezen. Bij een eerste bevalling komt dit niet vaak voor.

* Een infuus met weeënopwekkers wordt vaak pas in tweede instantie toegepast. Als de baarmoedermond nog niet rijp is slaan de medicijnen in het infuus vaak niet aan. Soms kan het dan nog even duren voordat je gaat bevallen. Als de inleiding start met het breken van de vliezen, dan wordt je baby vaak binnen 24 uur geboren. Als je baarmoedermond bij het inwendig onderzoek onrijp is, kan de inleiding enkele dagen duren. Als een ingeleide bevalling lang duurt is de kans op medische ingrepen groter: er is vaker pijnstilling nodig, vaker een infuus met weeën opwekkers en de kans op een keizersnede neemt toe.

Heb je nog vragen of wil je nog graag meer informatie, dan is er altijd de mogelijkheid om met een van ons te overleggen tijdens het spreekuur of telefonisch!